

les 1 **Natuurgebieden aan zee**

De Bosplaat is een natuurgebied op het eiland Terschelling. Een natuurgebied is een gebied waar geen mensen, maar wel bijzondere dieren en planten leven.

Het Zwin is een natuurgebied in Zeeland. Het was vroeger een **zeearm**. Dat is een lange smalle inham van de zee. Maar de zeearm **slibde dicht**. Dat betekent dat hij ondiep werd, doordat er slib in bleef liggen. **Slib** is heel fijn zand dat aanspoelt vanuit de zee. Er zit veel voedsel in voor de vogels.

De mensen hebben het Zwin weer opengegraven. Ze hebben ook gaten in de duinen gemaakt. Daardoor kan er bij hoogwater weer zeewater naar het Zwin stromen.

les 2 **Spelen met de kaart**

Je hebt geleerd om routes te volgen op de kaart. Je hebt ook een kaart van de Bosplaat bekeken. Daarop zag je dat je in sommige delen van de Bosplaat wel mag komen en in andere niet.

les 3 **Zoute grond**

Het **getij** is de afwisseling tussen eb en vloed. **Eb** betekent dat het zeewater wegstroomt van de kust. Bij eb wordt het strand breder. **Vloed** betekent dat het zeewater steeds verder het strand op komt. Bij vloed wordt het strand smaller. De waddeneilanden zijn ontstaan door het getij. Bij eb stroomt er water weg uit de Waddenzee. Dan blijft er slib achter. Het slib zakt naar de bodem. Daardoor

ontstaan zandplaten. Die zandplaten noemen we **wadden**.

In het waddegebied en in het Zwin groeien bijzondere planten, die tegen zout water kunnen. Op plaatsen waar het zeewater vaak komt, groeit zeekraal. Op de plaatsen waar het zeewater af en toe komt, groeit lamsoor. Op de duinen groeit helm.

In het Zwin wordt de grond vervuild door mest en bestrijdingsmiddelen van de landbouw.

les 4 **Een gat in de duinen**

De helft van Nederland ligt onder de zeespiegel. De **zeespiegel** is de hoogte van het zeewater. Als er geen duinen en dijken waren, zou dit gebied onder water staan.

Texel is een waddeneiland, net als Terschelling. De Slufter is een deel van een natuurgebied op Texel. Door een gat in de duinen stroomt er bij vloed zeewater in de Slufter. Daardoor groeien ook in de Slufter zeekraal, lamsoor en helm.

Vragen

- 1 Waar in Nederland liggen de Bosplaat, het Zwin en de Slufter?
- 2 Welke bijzondere planten groeien er in deze gebieden?
- 3 Wat wordt bedoeld met het getij?
- 4 Hoe ontstaan wadden?

Antwoorden

- 1 *De Bosplaat ligt op Terschelling. Het Zwin ligt in Zeeland. De Slufter ligt op Texel.*
- 2 *Op de natte delen zeekraal, op de minder natte delen lamsoor en op de droge delen helm.*
- 3 *Het getij is de afwisseling tussen eb en vloed.*
- 4 *Bij eb stroomt er water weg uit de Waddenzee. Dan blijft er slib achter, dat naar de bodem zakt. Zo ontstaan zandplaten, die wadden genoemd worden.*

